

هولوکاست، نماد نسل‌کشی لزوم فهم آن برای مقابله با تبعیض و نژادپرستی

جلسه ۱

هولوکاست. چرا به این مسئله می‌پردازیم؟

در جلسه نخست می‌خواهیم به این مسئله بپردازیم که چرا باید به موضوع هولوکاست بپردازیم؛ چرا مهم است که درباره هولوکاست بدانیم، درباره آن بحث کنیم و نسبت به آنچه درباره آن گفته و نوشته می‌شود، حساس باشیم.

ابتدا توضیح مختصری می‌دهیم در این باره که هولوکاست اساساً به چه معناست، سپس درمی‌نگریم که وقتی درباره هولوکاست بحث می‌کنیم، داریم درباره چه چیزی بحث می‌کنیم.

هولوکاست یعنی چه؟

هولوکاست Holocaust واژه‌ای است که اصل یونانی آن $\delta\lambda\omicron\kappa\alpha\upsilon\sigma\tau\omicron\varsigma$ است به معنای کاملاً سوخته. این لغت وارد زبان لاتین شده به صورت $holocaustum$ ، و سپس از طریق فرانسوی و انگلیسی وارد دیگر زبان‌های اروپایی شده است. $holocaustum$ از قرن ۱۲ به معنای کشتار تعداد کثیری از مردم در آتش بوده است. در این معنا می‌توانیم معمولاً آن را همه‌سوزانی، یا قربانی کردن همگان در آتش ترجمه کنیم. عرب‌ها به آن "مُحَرَقَة" گفته‌اند.

از اواخر قرن ۱۹ در زبان انگلیسی شروع کردند از لغت Holocaust برای اشاره به کشتار بزرگ یک قوم استفاده کنند. در این معنا از آن نخست در اشاره به کشتار ارمنیان در عثمانی استفاده شده است. پس معنایی که هولوکاست یافت مترادف با نسل‌کشی یا genocide است که پس از جنگ جهانی دوم در حقوق بین‌الملل تعریف شد و در مراحل تبدیل به یک اصطلاح جاافتاده گردید.

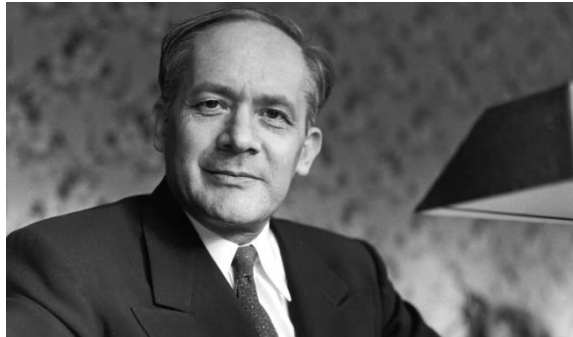
نسل‌کشی یعنی چه؟

Genocide (نسلی‌کشی)

این لغت را رافائل لمکین (Raphael Lemkin ۱۹۵۹-۱۹۰۰)، حقوق‌دان لهستانی یهودی‌تبار ساخته است. او کسی است که طرح قرارداد ممانعت از نسل‌کشی و مجازات آن را در سال ۱۹۴۷ به سفارش سازمان ملل تهیه کرد، طرحی که یک سال بعد در مجمع عمومی ملل متحد به تصویب رسید.

لغت genocide ساختگی است، ساخته شده است از $\text{g\u00e9nos} / \text{\u03b3\u03b5\u03bd\u03bf\u03c3}$ به معنای قوم و نژاد و فعل لاتینی caedere به معنای کشتن، پس معنای آن قوم‌کشی، نژادکشی، مردم‌کشی است و مصطلح شده است که به آن نسل‌کشی بگویند. در فارسی وقتی که می‌گویید نسلشان را برداشتند، منظور این است که همه را کشتند، به گونه‌ای که نسل دیگری سربرنیاورد.

رافائل لمکین

مصادق‌های نسل‌کشی

طبق تعریف بند دوم قرارداد ممانعت از نسل‌کشی و مجازات آن مصادق‌های نسل‌کشی عبارت‌اند است از این گونه اقدامات، با هدف نابود کردن کل یا بخشی از یک گروه ملی، قومی، نژادی یا مذهبی:

- کشتن افراد گروه

- وارد کردن لطمه‌های روانی و جسمانی جدی بر آنها

- تخریب محیط زیست گروه

- تحمیل معیارهایی برای جلوگیری از زاد و ولد در میان آنها

- جا به جایی اجباری فرزندان آنها.

چند نمونه نسل‌کشی در قرن بیستم نام ببرید

هولوکاست، یک نمونه بارز نسل‌کشی

نسل‌کشی، وقتی موضوع کشتار یهودیان به دست عوامل رژیم ناسیونال‌سوسیالیست آلمان مطرح باشد، هولوکاست خوانده می‌شود. پس هولوکاست مورد معینی از Genocide است. این عنوان اشاره به فاجعه‌ای بزرگ دارد، به فاجعه‌ای با پیشینه اما به لحاظ وسعت و شدت و نیت برانگیزاننده‌ی آن بی‌پیشینه. این فاجعه کشتار شش میلیون یهودی به دست رژیم نژادپرست تمامیت‌گرای آلمان نازی به رهبری آدولف هیتلر است. کسان بسیار دیگری نیز همراه با یهودیان به قتل رسیدند: کمونیست‌ها و سوسیال‌دموکرات‌ها، کاتولیک‌ها، کولی‌ها، همجنس‌گرایان، معلولان و آدمیانی از هر آن گروه که نازیها به دلیل سیاسی دشمن یا به دلیل نژادی پستشان می‌شمردند.

هولوکاست و شوآ

خود یهودیان در زبان عبری، به کشتار بزرگ به دست نازی‌ها، Shoa می‌گویند، که معنای آن بدبختی و فاجعه عظیم است.

آشنایی با هولوکاست در ایران

چه باعث شد که هولوکاست در ایران به مفهومی آشنا بدل شود؟

بحث بر سر هولوکاست
دو گروه:

معتقدان به واقعیت هولوکاست
بحث در مورد زمینه، روند ...

منکران هولوکاست
دو گروه:

منکران رادیکال

منکران معتدل
(تجدید نظر طلبان / نسبی‌کنندگان)

یک عامل پیچیدگی بحث بر سر هولوکاست: در آمیختن آن با بحث بر سر اسرائیل

لزوم تفکیک واقعیت رخداد با پیامد رخداد / واکنش به آن / استفاده از آن

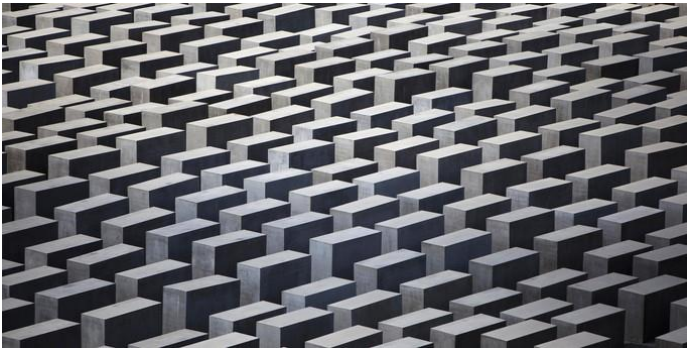

در مورد هولوکاست از این منابع دست اول خبر داریم:

- گزارشهای نجات‌یافتگان از اردوگاههای مرگ که نزدیک به ۵۰ هزار نفر بوده‌اند،
- گزارشهای دیگر بازماندگان که شامل مخفی‌شدگان و شناسایی‌نشده‌گان و وادارشدگان به کار برده‌وار در کارخانه‌ها و مزرعه‌ها می‌شوند،
- هزاران سند مکتوبی که رژیم فرصت از بین بردنشان را نیافت،
- انبوهی از جسد‌های به جا مانده در اردوگاهها در لحظه‌ی گشودن در هایشان به توسط متفقین و گورهای دسته‌جمعی‌ای که بعداً پیدا شدند،
- بناها و آثاری که از کشتارگاهها و مکانیسم‌های کشتار به جا مانده‌اند،
- هزاران آلمانی که شاهد جنایتها بوده‌اند و از جمله در برخی از شهرها بلافاصله پس از گشودن دروازه‌های اردوگاهها متفقین آنان را وادار به تماشای جنایتگاهها کرده‌اند تا خود به چشم خویش ببینند از چه رژیمی پشتیبانی کرده‌اند،
- گزارشهای نگهبانان و کارگزاران اردوگاهها و زندانها، خاطرات گروهی از سران و مقامهای حزب و دولت نازی، و سرانجام اعترافهای کسانی که به دلیل جنایتهايشان پس از شکست رژیم به زندان افتاده و دادگاهی شدند از جمله در نورنبرگ. هیچ جنایتی در طول تاریخ همانند هولوکاست با دقت و ریزبینی بررسی نشده است.

...

وقتی داریم درباره هولوکاست صحبت می‌کنیم،
داریم درباره چه چیزی صحبت می‌کنیم؟

در اینجا صحبت می‌کنیم درباره
یک واقعیت تاریخی که به صورت نماد درآمد است،
یک واقعیت تاریخی و درس‌های آن

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان
- E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز
- E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با
- E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

دوره‌هایی از هولوکاست

محمد رضا نیکفر

۲۰ خرداد - ۱۲ تیر

چهارشنبه‌ها و جمعه‌ها، ساعت ۸ شب به وقت تهران
با حضور محمد رضا نیکفر

لینک فروم: tavaana.org/fa/forum

تماس با تیم آموزشی: support@tavaana.org